

NOVAS INSTRUCIÓNS

Estimadas familias:

Permitide, para empezar, que vos enviemos un agarimoso saúdo desexando, ante todo, que vos atopedes tod@s ben.

Esta situación chegounos tan repentinamente, foi tan imprevisible, que ninguén estaba preparada para afrontala. Pero as cousas son así e, neste momento, todos e todas debemos poñer da nosa parte para que o día a día transcorra da mellor forma posible en cada unha das vosas/nosas casas.

Desculpade que estas explicacións non chegaran antes. Entendede que nós, coma vós, imos tomando decisións en función do que vai ocorrendo.

Nun primeiro momento, para un parón inicial de 15 días, elaboramos un material para traballar un tema de cada unha das materias (Matemáticas, Linguas e Naturais). Tivemos en conta que, cando estamos na escola, este é o tempo que lle vimos adicando a cada tema.

Pasados estes 15 primeiros días e, diante da prórroga do confinamento, debemos entregar outra tanda de materiais (neste caso Matemáticas, Linguas e Sociais). Sabemos que neste novo período está incluída a semana que sería das vacacións, pero pensamos que, nestas circunstancias, é moi importante non romper a rutina de traballo diaria.

A Consellería de Educación, nas súas instrucións, puntualizou que fosen ***“actividades xenéricas relacionadas cos contidos curriculares para que o seu alumnado as poida realizar no seu domicilio, pero non terán carácter de avaliáveis”***. É dicir, que teñen que ser contidos do nivel académico no que estamos (6º) pero non avaliáveis, dado que non todo o alumnado poderá acceder coas mesmas ferramentas e garantías.

Así, entre os temas que deberían ser impartidos en 6º, escollemos aqueles que, polas súas características, podían ser preparados na casa, sen que a presenza na aula fora imprescindible. E é por iso que, polo momento, non estamos pedindo que os estuden. De momento basta con traballalos. Cando se reanude o curso, en función do tempo que quede deste, tomaremos as decisións oportunas.

Por favor, non vos preocupedes agora pola avaliación, nin lles transmitades ás nenas e nenos ningunha preocupación por esta cuestión. Estade seguros de que, á volta, tomaremos as decisións máis idóneas para o alumnado.

Pola nosa parte, tentamos buscar modelos de actividades que poidan facer, como sempre recomendamos, autonomamente. Neste momento, a espera de futuras modificacións que parece se están estudando, a mellor ferramenta que temos para chegar a cada casa é a web do colexio. A través desta web publicaremos novos temas, materiais...

En calquera caso, sabede que estamos atentas ás novas instrucións que se poidan ir adoptando desde a Consellería de Educación, polo que seguiremos en contacto para comentar e poñer en práctica as novas medidas ou novas ferramentas de traballo que vaian aparecendo.

De momento, os resultados dos traballos teremos que valoralos cando superemos esta situación e voltemos ao colexio. Sabemos que isto implica un esforzo pola vosa parte, que teredes que supervisar que as tarefas se vaian realizando. Pero a organización e a planificación do traballo debe ser cousa deles/as. (Este aspecto será tan útil para o seu futuro como o traballo en si).

Na semana intermedia, entre bloque e bloque de materias, puxemos á vosa disposición un material para continuar traballando o pensamento lóxico- matemático. Incluía as instrucións necesarias para abordalo. Tomádeo coma un xogo. Na seguinte semana (que volve ser intermedia entre bloques de contidos), darémosvos as solucións.

Polo momento nada máis. Esperamos poder servos útiles para facer o máis levadeira posible esta situación. Estade sempre atentos á web do cole e sabede que nos tedes aquí para o que necesitedes. Para calquera dúbida estamos en contacto a través do correo electrónico do colexio:

ceip.ramon.sagra@edu.xunta.es

Moito ánimo e Moita sorte!

Laura e Carmen

titoras de 6º

LINGUAS

GALEGA E CASTELÁ

PLAN DE TRABALLO:

Dividimos, de novo, o traballo das linguas en 3 apartados:

- **Lectura:**
 - **RECORDA:** Le cada día. O que queiras, do que máis che guste, pero cada día dedícalle un tempo.
- **Coñecemento das Linguas**
 - Imos continuar afondando na acentuación. Para isto presentámosche un caderniño de actividades en galego e outro en castelán. Podes imprimilos para cubrir. Se non os podes imprimir, deberás copiar e resolver todos os exercicios por escrito.
 - Presentámosche outros materiais (vídeos, páxinas educativas...) para que continúes traballando a acentuación desde o ordenador, a tablet...
- **Expresión Escrita**
 - Continúa coas actividades comezadas:
 - Diario cos microtextos **#EuQuedoNaCasa**.
 - **A Caixa de vida**.
 - O libro **Quéresme, quérote**.

LINGUA

ACTIVIDADES ACENTUACIÓN

As regras de acentuación

1- Escribe oracións cos seguintes grupos de palabras e ponlles acento a aquelas que o precisen:

1. consul / xarrons / telefono

.....
.....

2. caracter / enerxico / cancion

.....
.....

3. lesion / timpano / trafico

.....
.....

4. album / capo / catastrophe

.....
.....

2- Escribe este texto e acentúa cando sexa necesario:

Xoan estableceu unha gran relacion cos profesores de matematicas e fisica cos que compartia unha gran paixon polas graficas e os aparellos electricos. Non era dificil velos comunicandose a traves do telefono mobil ou do ordenador portatil para manterse como lideres da informacion.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

A acentuación de ditongos e hiatos

1- Escribe todas as palabras, coloca acento gráfico onde sexa necesario e indica se teñen ditongo ou hiato. Fíxate no exemplo:

eolico → eólico → hiato

areoso → →

transeunte → →

chuvioso → →

saudó → →

gardian → →

triangulo → →

piano → →

toalla → →

camion → →

diametro → →

diesel → →

xerseí → →

aereo → →

escoita → →

farmaceutico → →

2- Escribe as palabras, ponlles o acento onde corresponda e indica se hai ditongo ou hiato:

	arqueologo →	arqueólogo →	hiato
espontaneo	→	<input type="text"/>	→ <input type="text"/>
xuizo	→	<input type="text"/>	→ <input type="text"/>
riada	→	<input type="text"/>	→ <input type="text"/>
preamar	→	<input type="text"/>	→ <input type="text"/>
beisbol	→	<input type="text"/>	→ <input type="text"/>
clausura	→	<input type="text"/>	→ <input type="text"/>
antibiotico	→	<input type="text"/>	→ <input type="text"/>

3- Escribe as oracións e pon o acento nas palabras que deban levalo:

- Recitou a poesía con moi boa entoación.

.....

- Mareouse no barco cando íamos pola ría.

.....

- Na aldea de meu pai hai moitos animais.

.....

- Foi buscar xeo porque María llo pediu.

.....

A acentuación diacrítica

á (a prep. + a artigo)	a (artigo; pron.; prep.)
bóla ('esfera')	bola (peza de pan)
cá (ca + a)	ca (conx.)
có (ca + o)	co (con + o)
cómpre ('é mester')	compre ('merque')
dá (pres. e imp. de <i>dar</i>)	da (de + a)
dó ('compaixón')	do (de + o)
é (pres. de <i>ser</i>)	e (conx.)
fóra (adv.)	fora (antepret. de <i>ser</i> e <i>ir</i>)
má ('ruín')	ma (me + a)
máis (adv. e. pron.)	mais (conx.)
nó (subst.)	no (en + o)
nós (pron. tónico; pl. de <i>nó</i>)	nos (en+ os; pron. átono)
ó (a + o)	o (artigo; pron.)
óso (do corpo)	oso (animal)
pé (parte do corpo)	pe (letra)
pór (poñer)	por (prep.)
présa (apuro)	presa (prendida; presada)
sé (sede eclesiástica; imp. de <i>ser</i>)	se (conx.; pron.)
só (adv. e adx.)	so (prep.)
té (infusión)	te (pron.; letra)
vén (pres. de <i>vir</i>)	ven (pres. de <i>ver</i> ; imp. de <i>vir</i>)
vés (pres. de <i>vir</i>)	ves (pres. de <i>ver</i>)
vós (pron. tónico)	vos (pron. átono)

1- Escribe este texto e coloca o acento gráfico nas palabras que deban levarlo:

Fuxindo da raposa a pola subiu a unha pola do carballo vello. Amolada, a raposa subiu a toda presa pola presa do muiño. Unha vez que se viu fora da chousa dixo para si: Se non fose pola pola a pola xa non tiña un oso.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2- Escribe as seguintes oracións e acentúa as palabras cando sexa necesario:

- Cando ven da feira sempre me da larpeiradas.

.....

- Fixo un no no pano para acordarse do regalo.

.....

- Hai que por a mesa porque xa e hora de xantar.

.....

3- Elixo unha das formas e completa as oracións:

có	ás	é	dás	ves
máis	as	vos	vén	vós

- árbores caéronlles follas
- Se me ese cromo completo o álbum.
- Non que por alí o director.
- A non apuntaron.
- O seu can moito grande teu.

4- Escribe as seguintes oracións e acentúa as palabras que o precisen:

- Non ves ao monte porque tes que por a casa en orde.

.....

- Leva unha mala tempada, anda mais so ca un fantasma.

.....

- Fixoseme un no na gorxa cando oin a noticia na television.

.....

Casos especiais de acentuación

1- Coloca acento nas palabras que deban levalo:

xuridico-politico

aleman-galego

tecnico-administrativo

maritimo-pesqueiro

2- Completa as seguintes oracións con **por que**, **porque** ou **porqué**:

- Por que é interrogativo.
 - Porque introduce unha oración e equivale a "xa que".
 - Porqué é un substantivo.
-
- Perdeu o autobús non espertou.
 - non podes esperar?
 - Non entendo o da túa actitude.
 - Enfadouse non fixo o que debía.
 - chegastes tan tarde?
 - É difícil saber o da súa decisión.
 - Está canso fixo moito deporte.

LENGUA

ACTIVIDADES ACENTUACIÓN

Las reglas de acentuación

1- Escribe cuatro oraciones con estas palabras. Acentúalas cuando corresponda:

dificil libelula jovenes

.....
.....

habil plastico cancion

.....
.....

futbol jabon regimen

.....
.....

album alimentacion jardin

.....
.....

2- Escribe este texto y pon las tildes necesarias:

Aquel sabado por la noche, el huracan asusto a todos los pajaros, a los fuertes como las aguilas y a los debiles como los colibris; las oropendolas llegaron a sentir panico por la perdida de sus plumas. Al amanecer, todo se calmo y se escucho de nuevo la pacifica musica de la naturaleza en calma. Ahora los pajaros podian descansar tranquilos en sus nidos.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Acentuación de diptongos e hiatos

1- Identifica todos los diptongos e hiatos de las siguientes palabras y pon las tildes necesarias. Fíjate en el ejemplo:

librería → librería → hiato

miel → →

lienzo → →

ruiseñor → →

oir → →

periodico → →

bloqueo → →

rail → →

transeunte → →

fantasia → →

La tilde en los monosílabos

SIN TILDE		CON TILDE (Acento diacrítico)	
te	pronombre	té	sustantivo
tu	adjetivo	tú	pronombre
el	artículo	él	pronombre
se	pronombre	sé	del verbo ser o saber
mas	conjunción	más	adverbio
mi	adjetivo	mí	pronombre
si	conjunción	sí	afirmación
de	preposición	dé	del verbo dar

1- Indica los monosílabos correctos:

tu / tú	de / dé	el / él	si / sí
se / sé	mas / más	te / té	

- tomaste un a las cinco de la tarde.
- me das un me pondré muy contento.
- Quiero que le el regalo mi parte.
- Quizás tengas reloj adelantado.
- bocadillo es para ti y para
- prudente, porque no lo que trae entre manos.
- Jugaría un poco, no tengo tiempo.

- 2- Escribe oraciones que contengan los siguientes monosílabos:

1. más

1. tú

1. el

1. dé

1. sí

1. mi

- 3- Completa estas oraciones con los monosílabos adecuados:

- A le encanta pastor alemán y a me gusta samoyedo.
- No cuántos caramelos comió mi hermano.
- vas a su casa, educado y pórtate bien con

- 4- Escribe las siguientes oraciones y coloca la tilde en los monosílabos que la necesiten:

- Me ofrecieron un te que te hubiera gustado.

.....

- ¿Este regalo es para mí?

.....

- Si quieres, le diremos que sí.

.....

- Tu hermana es mas alta que tu.

.....

- Entre el y tu hay mucha complicidad.

.....

La acentuación de interrogativos exclamativos

1- Escribe estas oraciones poniendo las tildes necesarias:

- ¡Cuanto tarda!

.....

- No sé como ha llegado.

.....

- Adivina cuanto me ha costado.

.....

- ¿Donde vas de vacaciones?

.....

- ¡Como te quiero!

.....

- Mira cual ha elegido.

.....

- Dime cuando será el partido.

.....

- No me dijo quien era.

.....

- ¿Cuantos minutos han pasado?

.....

- Nunca sabe donde van.

.....

2- Completa estas oraciones con un interrogativo o exclamativo:

- ¿..... libreta te gusta más?
- ¿..... te cortas el pelo?
- ¡..... pudiera hablar cuatro lenguas!
- ¡..... suerte tiene!
- ¿..... kilómetros faltan?
- ¿..... vas tan deprisa?
- ¡..... se puso de contento!
- ¡..... fácil me parece este ejercicio!
- Dime libro prefieres:

3- Escribe las tildes en los interrogativos y exclamativos de las siguientes oraciones:

- ¿Cada cuanto tiempo tienes que descansar?

.....

- ¿Que queréis hacer mañana?

.....

- ¡Como pudiste hacer algo así!

.....

- ¿Donde puedo encontrar un plano de la ciudad?

.....

Las palabras porqué, por qué y porque

1- Completa con la forma adecuada estas preguntas y respuestas:

- ¿..... no te levantas? he dormido mal.
- ¿..... llegas tarde? he perdido el autobús.
- ¿..... no has ido al cole? he estado enfermo.
- ¿..... no te levantas? he dormido mal.
- ¿..... corréis? han dicho que va a llover.

2- Completa las siguientes oraciones con las formas correctas:

- Nadie sabe está enfadada, pero ella tendrá su
- No me explicó el de su rabieta, no quería hablar.
- No sé no lo dijo antes, habríamos buscado una solución.
- Pregunta camino llegamos antes, estoy agotado.

3- Completa las oraciones siguientes con **porqué**, **por qué** o **porque**:

- No sabemos se fue tan pronto.
- Sus no tienen explicación.
- Estoy cansada ayer estuve nadando.
- Desconozco no fue a tu cumpleaños.
- ¡ no habrá estudiado más!
- Estoy enfadado no me llamaste.

#DígochoEu

#DígochoEu: Non digas til en vez de acento:

https://www.youtube.com/watch?v=OLmHkndKQ6c&list=PL0xO_4rto5uwXDTFEo_WH5DXXMnHqglwi&index=80&t=0s

#DígochoEu: Non escribas *ademáis

https://www.youtube.com/watch?v=k0TG40BtW78&list=PL0xO_4rto5uwXDTFEo_WH5DXXMnHqglwi&index=80

#DígochoEu Quítalle o acento ao cu!

https://www.youtube.com/watch?v=VtBV9-5gkVM&list=PL0xO_4rto5uwXDTFEo_WH5DXXMnHqglwi&index=71

Imos facer uso do repositorio abalar para repasar a acentuación:

Xogo do acento

https://www.edu.xunta.es/espazoAbalar/sites/espazoAbalar/files/datos/1361277792/contido/XOGAMOS_LICENZA/xogo.html

O acento 1.

<https://www.edu.xunta.es/espazoAbalar/sites/espazoAbalar/files/datos/1361192627/contido/libroacentos1.html>

O acento 2:

https://www.edu.xunta.es/espazoAbalar/sites/espazoAbalar/files/datos/1361275385/contido/Libro_2/libro2.html

O acento 3:

https://www.edu.xunta.es/espazoAbalar/sites/espazoAbalar/files/datos/1361275969/contido/Libro_3/acentogalegolibro3.html

O acento 4:

https://www.edu.xunta.es/espazoAbalar/sites/espazoAbalar/files/datos/1361276352/contido/Libro_4/acentogalegolibro4.html

O acento 6:

https://www.edu.xunta.es/espazoAbalar/sites/espazoAbalar/files/datos/1361277357/contido/Libro_6/libroacentos6.html

Outras actividades interesantes que andan pola rede:

<https://conteni2.educarex.es/mats/1731/contenido/index.html>

http://prometeo.matem.unam.mx/recursos/Primaria/PDI/LENGUA/L_B3_NormasAcentuacion/index.html

http://www.juntadeandalucia.es/averroes/centros-tic/41009470/helvia/aula/archivos/repositorio/0/192/html/recursos/U02/recursos/a_comosuenan/es_animacion.html

http://www.juntadeandalucia.es/averroes/centros-tic/41009470/helvia/aula/archivos/repositorio/0/188/html/recursos/U03/recursos/rb_comosuenanlaspalabras00/es_carcasa.html

http://www.juntadeandalucia.es/averroes/centros-tic/41009470/helvia/aula/archivos/repositorio/0/188/html/recursos/U04/recursos/ar_comosuenanlaspalabras01/es_carcasa.html

http://www.juntadeandalucia.es/averroes/centros-tic/41009470/helvia/aula/archivos/repositorio/0/192/html/recursos/U02/recursos/quienselas hacomido/ct_comosuenanlaspalabras03/es_carcasa.html

TEMA 14

MATEMÁTICAS

CUERPOS GEOMÉTRICOS Y VOLÚMENES

PLAN DE TRABAJO:

Imos preparar este tema traballando, un a un, cada un dos seus apartados. Non te preocupes, polo momento, de estudalo: Basta con que vaias facendo cada unha destas actividades (fainas por esta orde).

- Le un apartado do tema (**TEMA 14**).
- Fai as actividades dese apartado. Para iso, podes imprimir as páxinas das **FICHAS-DESARROLLOS** . Se non podes imprimilas, débúxaas ti (levarache algo máis de tempo, pero seguro que podes facelo).
- Comeza co seguinte apartado... Vai facendo así, un por un, todos os apartados ata rematar o tema.
- Xa chegará o momento de estudalo. De momento, basta con que realices todas as actividades propostas.

ADEMAIS... accede ao teu libro

A editorial Vicens Vives acaba de habilitar unha web aberta e gratuíta cos contidos dixitais para o alumnado.

A dirección é: apoyo.vicensvives.com

Entrarás así na páxina da **EDITORIAL VICENS VIVES**.

Agora tés que buscar **PRIMARIA**.

Dentro de **PRIMARIA** atoparás **GALICIA**. Pincha no trianguliño para desprezar.

Atoparás un cadro que se chama **AULA ACTIVA**.

Nese cadro pincharemos no **accede** de **MATEMÁTICAS** de **6º**.

Xa estamos acabando. Agora, se pinchas en **EDUBOOK**, xa estás dentro do teu libro. Só tés que meterte no tema que estamos traballando:

14- Cuerpos geométricos y volúmenes.

LISTO!!

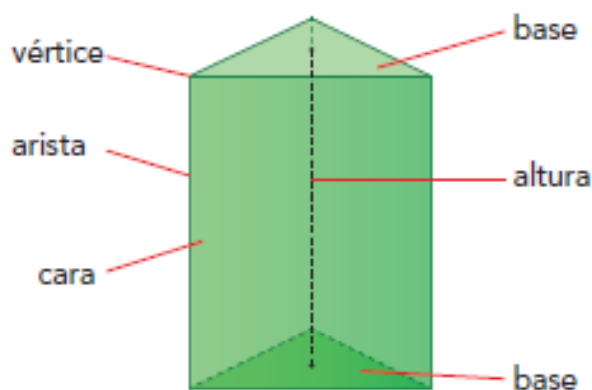
Agora xa podes acceder ao teu libro. Podes ler o tema tal e como aparece nel e podes, sobre todo, facer todas ou algunhas das actividades propostas.

1. Volúmenes del cubo y del ortoedro

- El volumen de un ortoedro es el producto de sus tres dimensiones expresadas en la misma unidad.
- El volumen de un cubo es igual al cubo de su arista.

2. Elementos y volumen del prisma

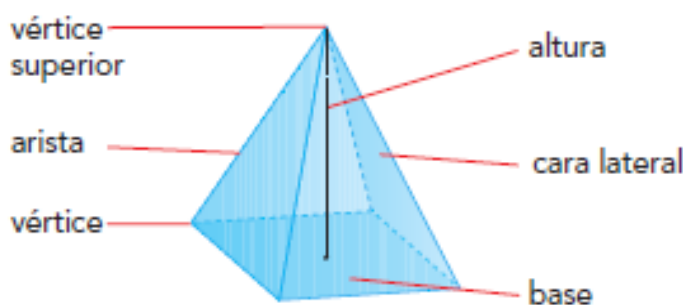
- Los **prismas** son poliedros que tienen dos bases iguales y paralelas. La distancia entre las dos bases es la **altura** del prisma.

- El volumen de un prisma es: $V = \text{área de la base} \times \text{altura}$

3. Elementos y volumen de la pirámide

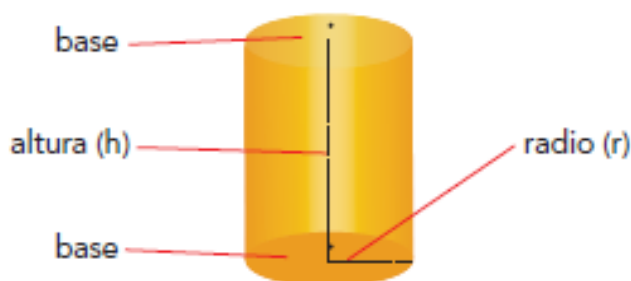
- Los **pirámides** son poliedros que tienen una sola base y cuyas caras laterales son triángulos. La distancia desde el vértice superior a la base es la **altura** de la pirámide.

- El volumen de una pirámide es: $V = \frac{\text{área de la base} \times \text{altura}}{3}$

4. Elementos y volumen del cilindro

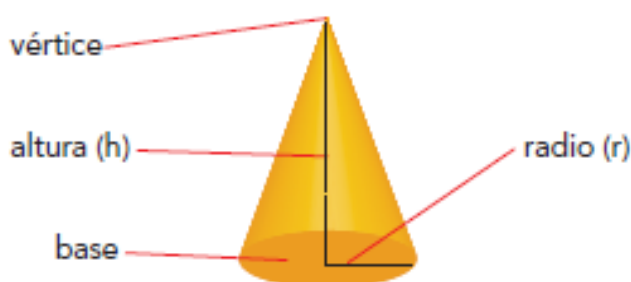
- El **cilindro** es un cuerpo redondo que tiene dos superficies planas iguales y paralelas, que son círculos, y una superficie curva.

- El **volumen** de un cilindro es: $V = \text{área de la base} \times \text{altura} = \pi \times r^2 \times h$

5. Elementos y volumen del cono

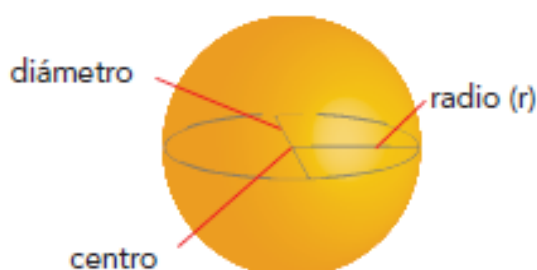
- El **cono** es un cuerpo redondo que tiene una superficie plana, que es un círculo, y una superficie curva.

- El **volumen** de un cono es: $V = \frac{\text{área de la base} \times \text{altura}}{3} = \frac{\pi \times r^2 \times h}{3}$

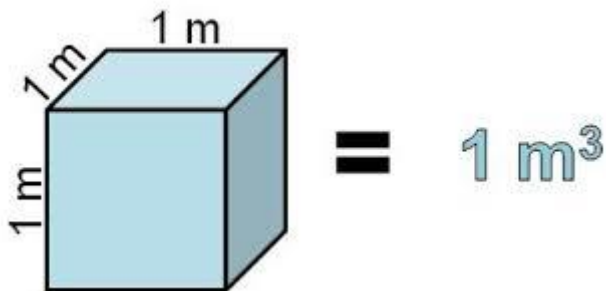
6. Elementos y volumen de la esfera

- La **esfera** es un cuerpo redondo que tiene una única superficie, que es curva.

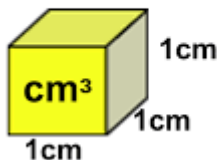
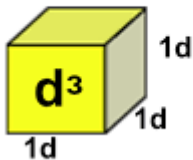

- El **volumen** de una esfera es: $V = \frac{4}{3} \times \pi \times r^3$

LAS UNIDADES DE MEDIDA: metro cúbico, decímetro cúbico, centímetro cúbico...

Otras unidades de medida

Empezamos...

1. Volúmenes del cubo y del ortoedro

Un poliedro con todas las caras rectangulares se denomina **ortoedro**. Si todas las caras son cuadrados, es un **cubo**.

FICHA 1: DESARROLLOS CUBO Y ORTOEDRO

- Forma, a partir de los desarrollos que te damos, el cubo y el ortoedro.
- Realiza las mediciones necesarias para calcular sus volúmenes (redondea tus medidas siempre a centímetros, para eliminar decimales).
- Calcula el volumen. No olvides que, ahora, la unidad será el centímetro cúbico.

Recuerda que puedes usar la calculadora.

2. Elementos y volumen del prisma

Los **prismas** son poliedros que tienen dos bases iguales y paralelas. La distancia entre las dos bases es la **altura** del prisma.

FICHA 2: DESARROLLO PRISMAS

- Utiliza dos colores distintos para colorear, con uno, las bases y, con otro, las caras.
- Utiliza otro color para destacar los vértices.
- Forma, a partir de los desarrollos que te damos, los dos prismas.
- Realiza las mediciones necesarias para calcular sus volúmenes (redondea tus medidas siempre a centímetros, para eliminar decimales).
- Calcula el volumen. No olvides que, ahora, la unidad será el centímetro cúbico.
Recuerda que puedes usar la calculadora.

RECUERDA: Debes calcular primero el área de sus bases (utiliza las fórmulas aprendidas en el tema anterior).

3. Elementos y volumen de la pirámide

Las **pirámides** son poliedros que tienen una sola base y cuyas caras laterales son triángulos. La distancia desde el vértice superior hasta la base es la **altura** de la pirámide.

FICHA 3: DESARROLLO PIRÁMIDES

- Utiliza dos colores distintos para colorear, con uno, las bases y, con otro, las caras.
- Utiliza otro color para destacar los vértices.
- Forma, a partir de los desarrollos que te damos, las dos pirámides.
- Realiza las mediciones necesarias para calcular sus volúmenes (redondea tus medidas siempre a centímetros, para eliminar decimales).
- Calcula el volumen. No olvides que, ahora, la unidad será el centímetro cúbico.
Recuerda que puedes usar la calculadora.

RECUERDA: Debes calcular primero el área de sus bases (utiliza las fórmulas aprendidas en el tema anterior).

4. Elementos y volumen del cilindro

El **cilindro** es un cuerpo redondo que tiene dos superficies planas, que son círculos, y una superficie curva.

FICHA 4: DESARROLLO CILINDRO

- Utiliza dos colores distintos para colorear, con uno, las superficies planas y, con otro, la superficie curva.
- Forma, a partir del desarrollo que te damos, el cilindro.
- Realiza las mediciones necesarias para calcular sus volúmenes (redondea tus medidas siempre a centímetros, para eliminar decimales).
- Calcula el volumen. No olvides que, ahora, la unidad será el centímetro cúbico.

Recuerda que puedes usar la calculadora.

RECUERDA: Debes calcular primero el área de su base (utiliza la fórmula aprendida en el tema anterior).

5. Elementos y volumen del cono

El **cono** es un cuerpo redondo que tiene una superficie plana, que es un círculo, y una superficie curva.

FICHA 5: DESARROLLO CONO

- Utiliza dos colores distintos para colorear, con uno, la superficie plana y, con otro, la superficie curva.
- Utiliza otro color para destacar el vértice.
- Forma, a partir del desarrollo que te damos, el cono.
- Realiza las mediciones necesarias para calcular sus volúmenes (redondea tus medidas siempre a centímetros, para eliminar decimales).
- Calcula el volumen. No olvides que, ahora, la unidad será el centímetro cúbico.

Recuerda que puedes usar la calculadora.

RECUERDA: Debes calcular primero el área de su base (utiliza la fórmula aprendida en el tema anterior).

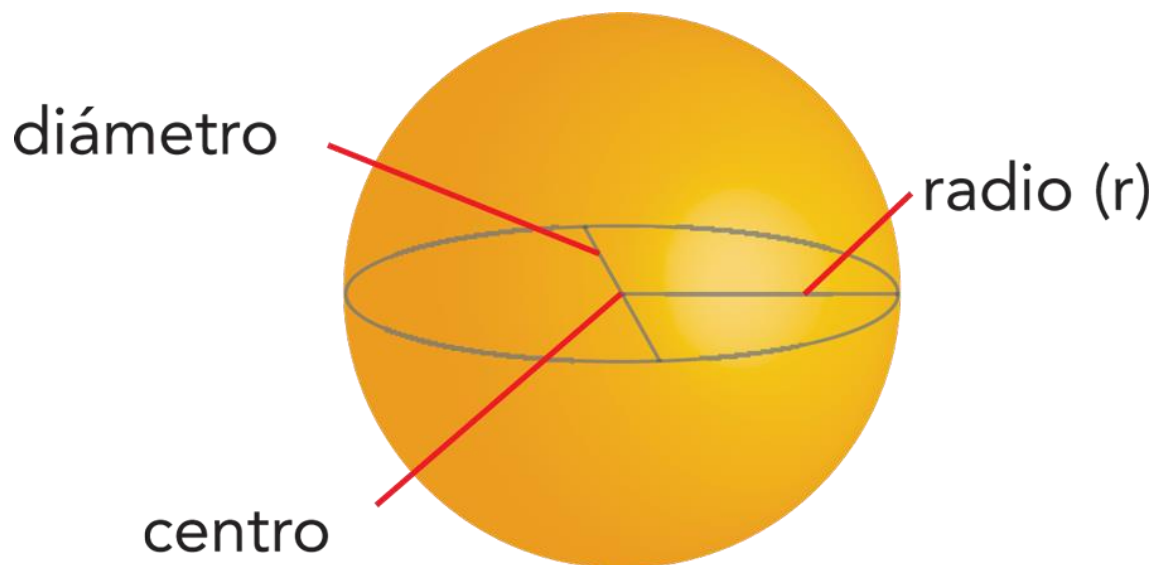
6. Elementos y volumen de la esfera

La **esfera** es un cuerpo redondo que tiene una única superficie, que es curva.

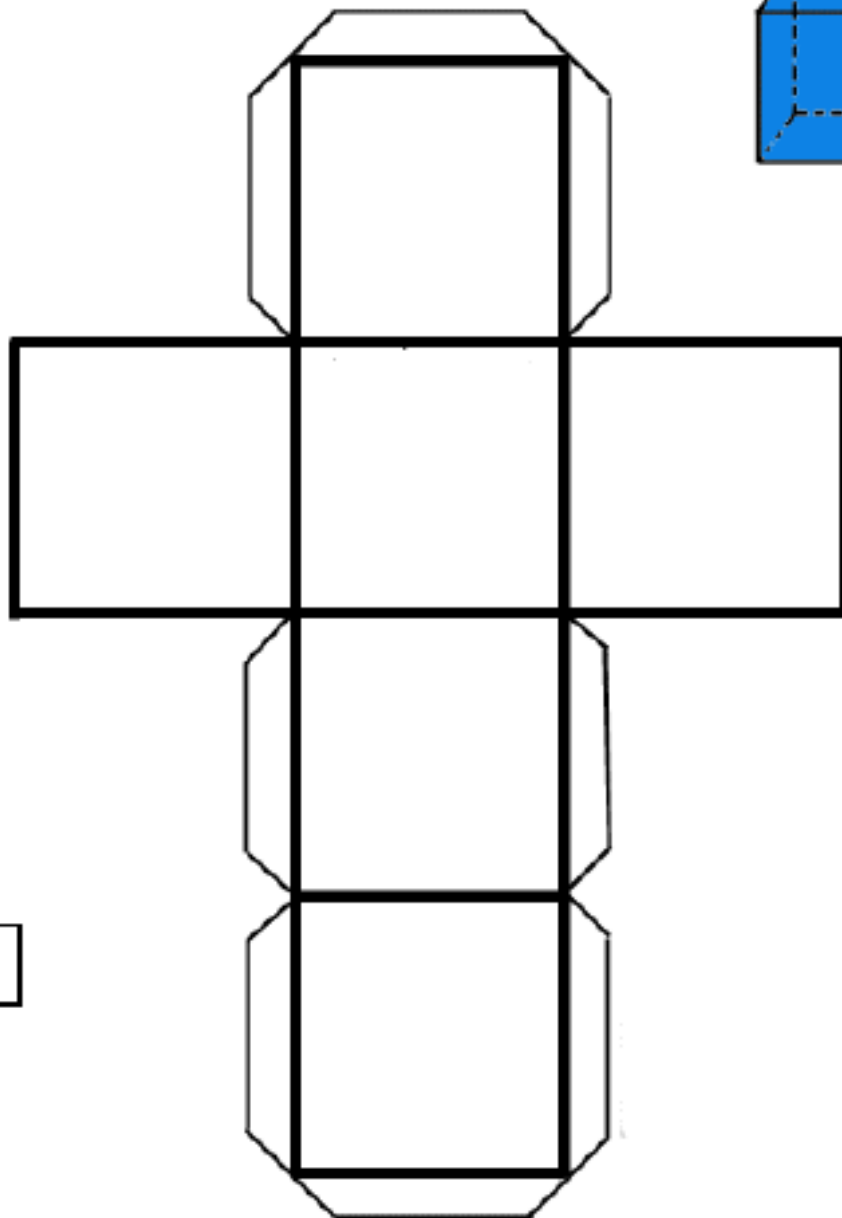
ACTIVIDAD 6

- Mide el radio de esta esfera (redondea a centímetros para eliminar decimales).
- Calcula su volumen. No olvides que, ahora, la unidad será el centímetro cúbico.

Recuerda que puedes usar la calculadora.

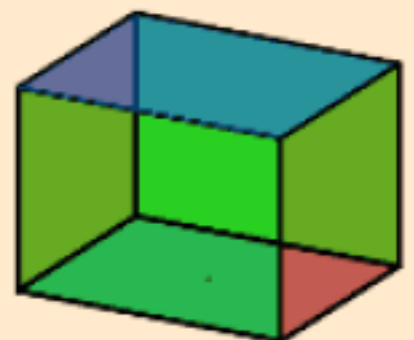
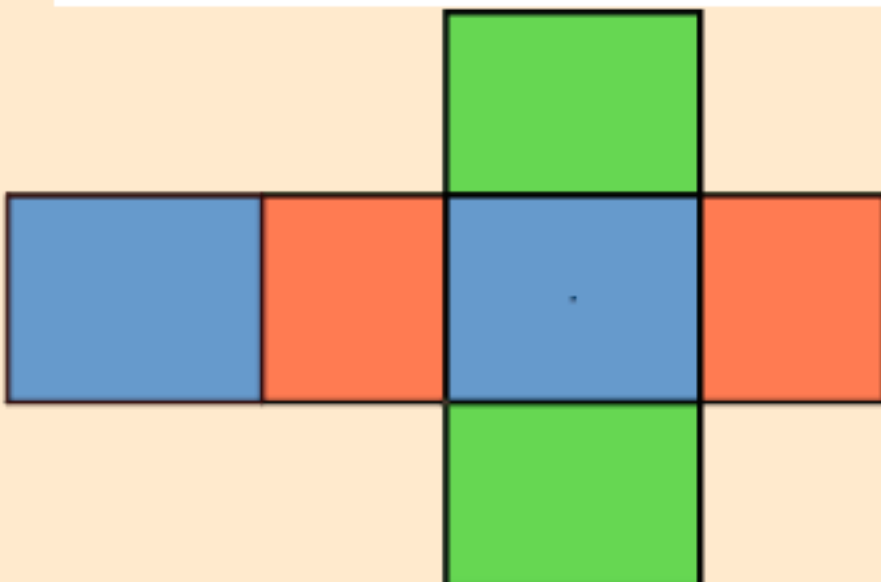

FICHA 1: DESARROLLOS CUBO Y ORTOEDRO

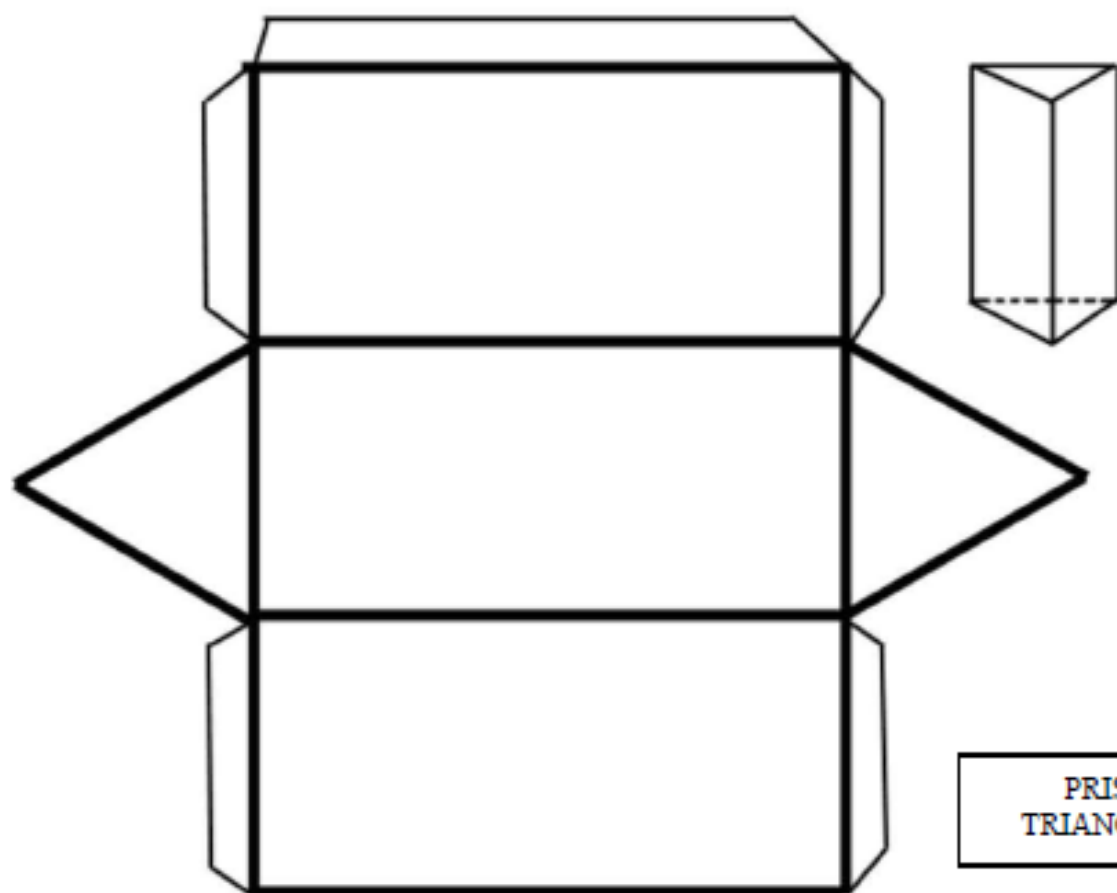

CUBO

ORTOEDRO

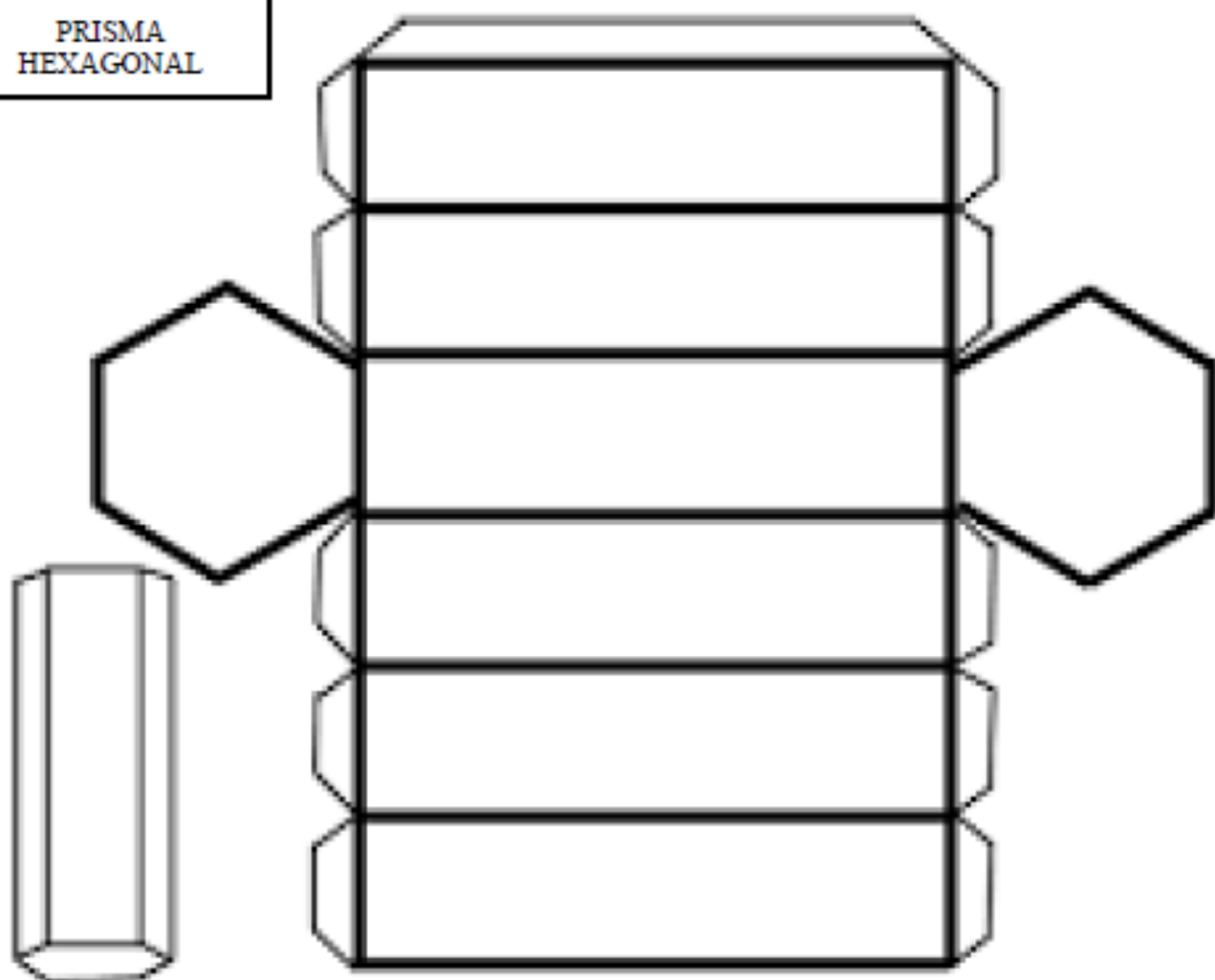

FICHA 2: DESARROLLO PRISMAS

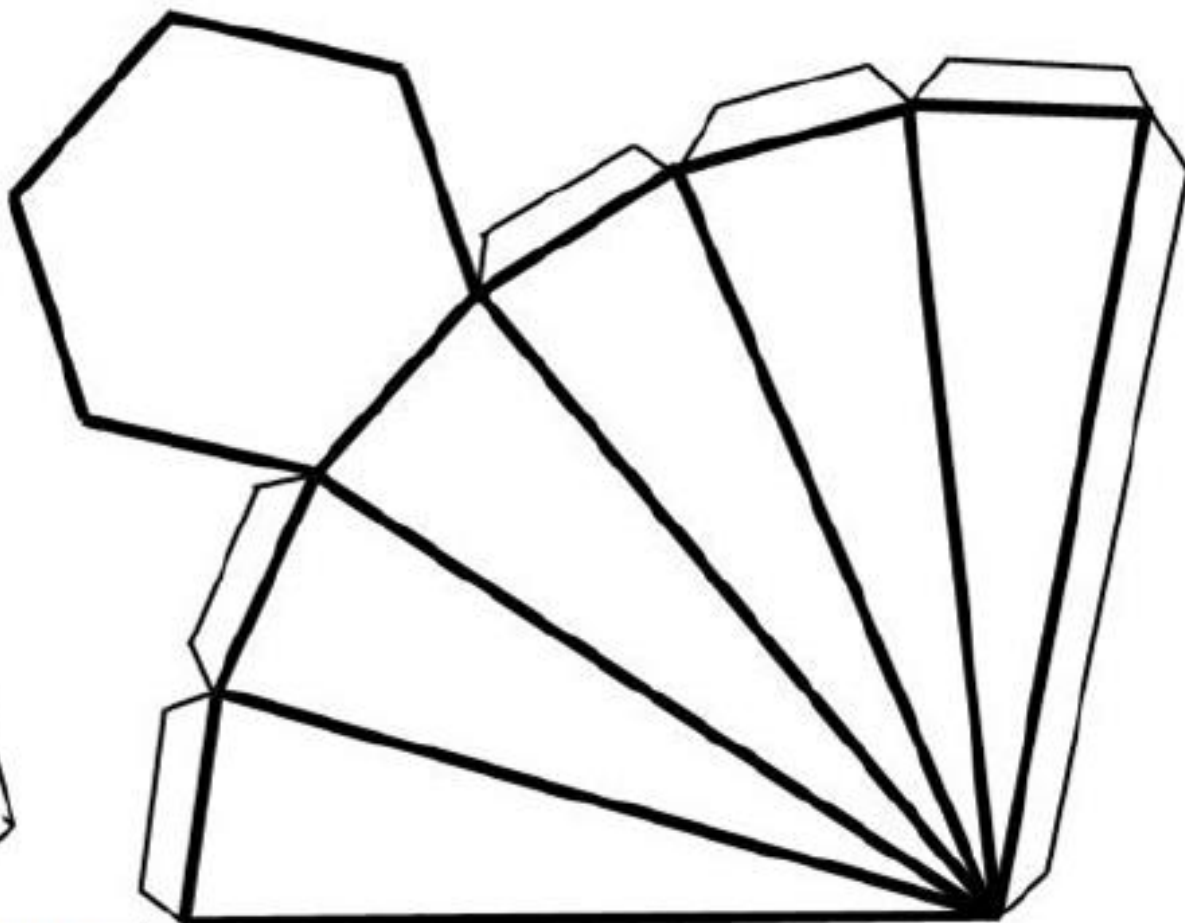
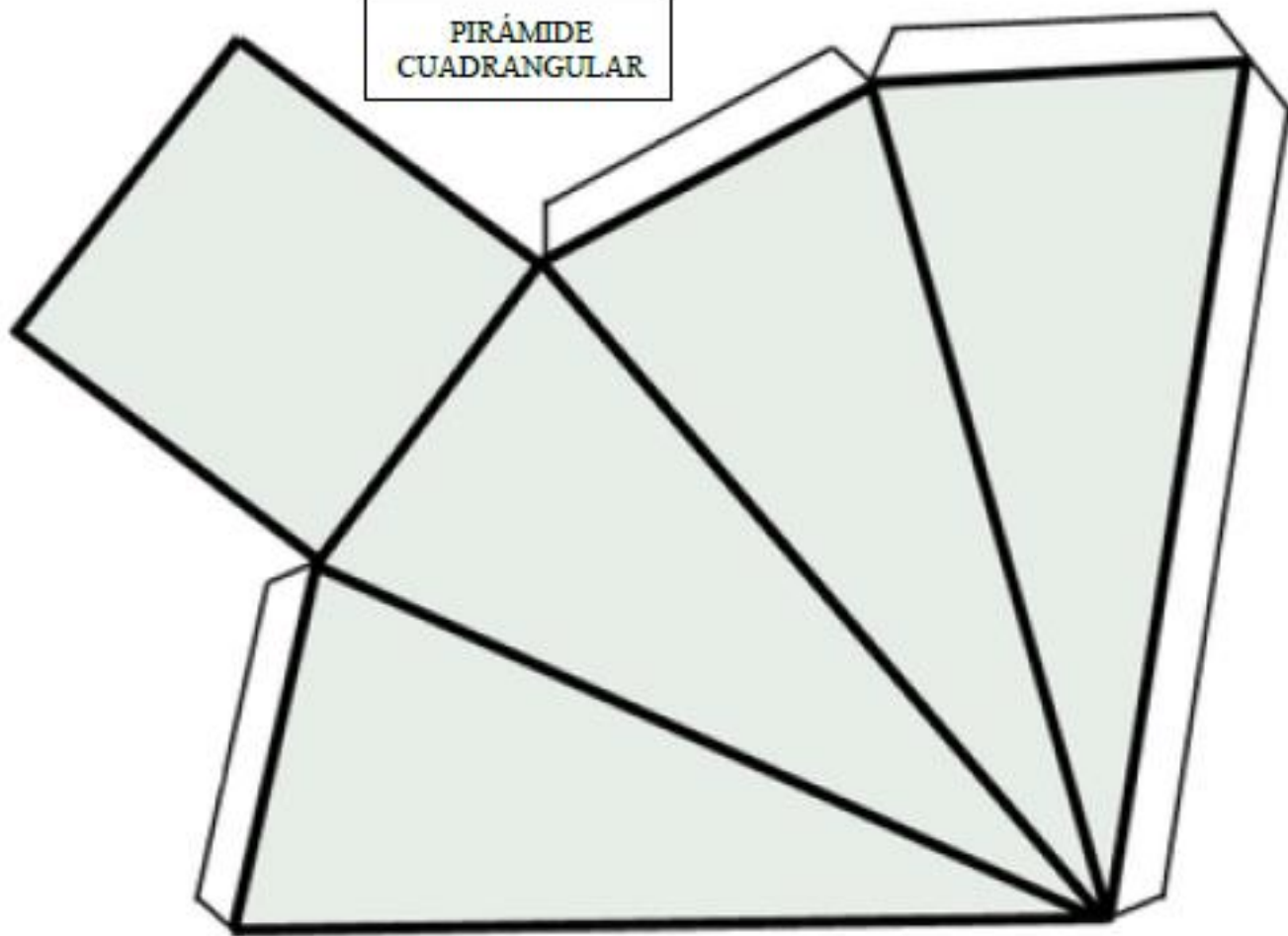
PRISMA
TRIANGULAR

PRISMA
HEXAGONAL

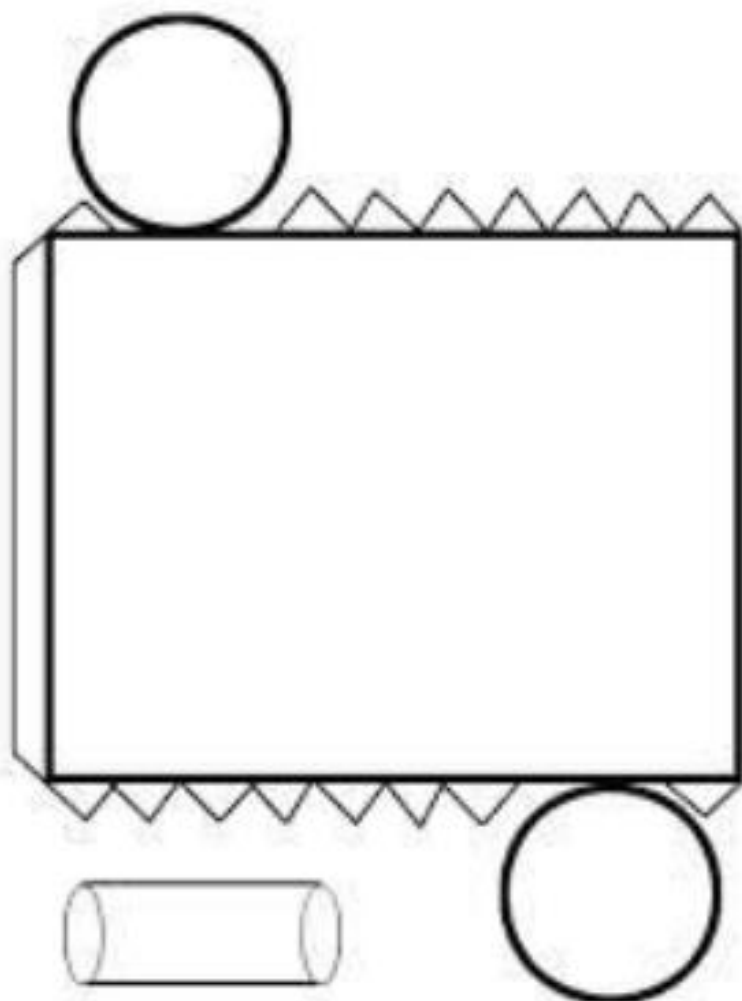
FICHA 3: DESARROLLO PIRÁMIDES

PIRÁMIDE
CUADRANGULAR

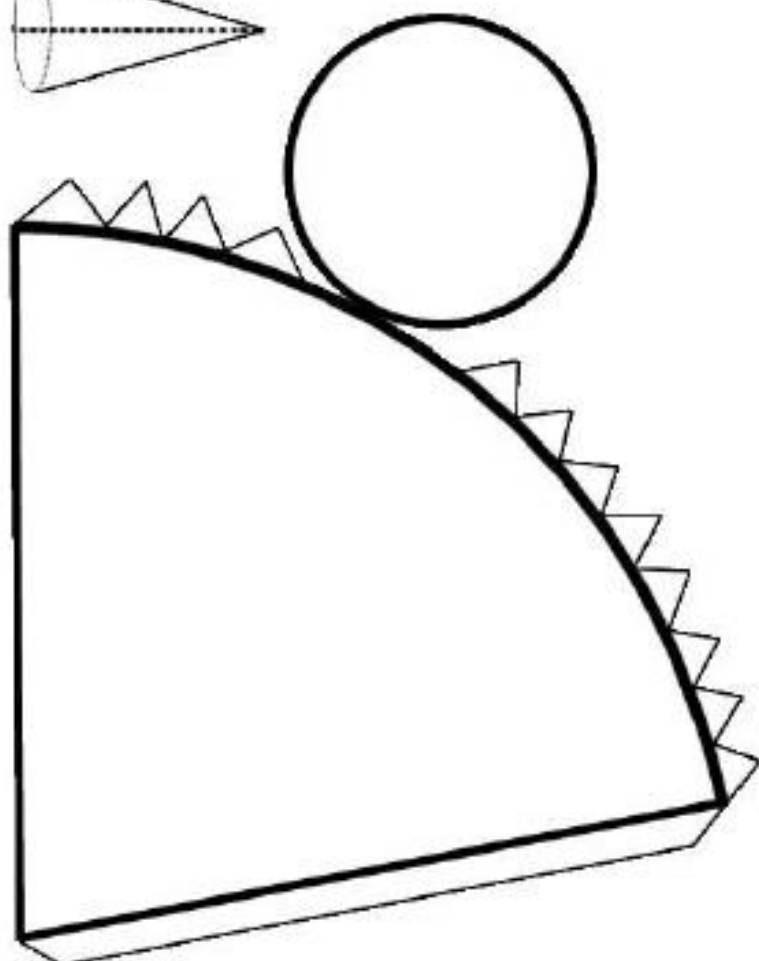
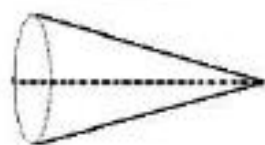

PIRÁMIDE
HEXAGONAL

DESARROLLOS CILINDRO Y CONO

CILINDRO

CONO

TEMA 6

SOCIAIS

A INDUSTRIALIZACIÓN

PLAN DE TRABAJO:

Imos preparar este tema traballando, un a un, cada un dos seus apartados. Non te preocupes, polo momento, de estudalo: Basta con que vaias facendo cada unha destas actividades (fainas por esta orde).

- Le un apartado do tema (**UNIDADE 6**).
- Fai as **ACTIVIDADES** de **VOCABULARIO** dese apartado. Para iso, podes imprimir as páxinas seguintes e pegalas na libreta (se non podes imprimilas, escribe as palabras cos seus significados).
- Volve ler o mesmo apartado (agora o entenderás mellor).
- Elabora un esquema dese apartado co aprendido (na libreta).
- Comeza co seguinte apartado... Vai facendo así, un por un, todos os apartados ata rematar o tema.
- Xa chegará o momento de estudalo. De momento, basta con que realices todas as actividades propostas.

ADEMAIS... accede ao teu libro

A editorial Vicens Vives acaba de habilitar unha web aberta e gratuíta cos contidos dixitais para o alumnado.

A dirección é: apoyo.vicensvives.com

Entrarás así na páxina da **EDITORIAL VICENS VIVES**.

Agora tés que buscar **PRIMARIA**.

Dentro de **PRIMARIA** atoparás **GALICIA**. Pincha no trianguliño para despregar.

Atoparás un cadro que se chama **AULA ACTIVA**.

Nese cadro pincharemos no **accede** de **SOCIAIS** de **6º**.

Xa estamos acabando. Agora, se pinchas en **EDUBOOK**, xa estás dentro do teu libro. Só tés que meterte no tema que estamos traballando:

6- A Industrialización.

LISTO!!

Agora xa podes acceder ao teu libro. Podes ler o tema tal e como aparece nel e podes, sobre todo, facer todas ou algunhas das actividades propostas. (Recorda que acostumamos só a preparalas de xeito oral. Con iso é suficiente).

1. A revolución agrícola e industrial

- A finais do século XVIII desenvolveuse a revolución agrícola e industrial, que se baseou nunha serie de innovacións científicas e técnicas que transformaron a agricultura e proporcionaron o nacemento da industria moderna.
- As **transformacións agrícolas** foron:
 - A **rotación de cultivos**.
 - O **uso de fertilizantes**.
 - A xeneralización do cultivo do **millo** e a **pataca**.
 - A difusión de **novas máquinas** para o traballo agrícola.
- O nacemento da **industria moderna** baseouse na invención da **máquina de vapor**. A **industrialización** foi unha nova maneira de producir bens en gran cantidade.
- A mellor alimentación permitiu o **aumento da poboación**. As **ciudades** tiveron un gran crecemento xa que moita poboación rural se trasladou a elas para traballar nas fábricas.

Aprendiz de historiador@ A revolución de los transportes

- A **máquina de vapor** (caldeira alimentada con carbón onde se ferve agua cuxo vapor move un pistón e pon en marcha un balancín que fai xirar unha gran roda), que se utilizou no campo, a industria e as minas, tamén se aplicou a novos medios de transporte moi rápidos e seguros:
 - O **ferrocarril**. George Stephenson creou a **locomotora** en 1829.
 - O **barco de vapor**. Orixinou un gran tráfico marítimo de persoas e mercadorías.
- A finais do século XIX apareceron novos medios de transporte alimentados con gasolina (**petróleo**):
 - O **automóvil**.
 - O **avión**.

2. Como era... O traballo nas fábricas

- As fábricas son edificios que concentran un gran número de máquinas e de traballadores. Nas fábricas do século XIX traballaban **obreiros industriais** de orixe campesiña. As **condicións de traballo eran moi duras**:
 - Xornadas de 12 ou 14 horas.
 - Salarios escasos.
 - Non tiñan cobertura por enfermidades ou accidentes.
 - Non gozaban de vacacións.
 - Traballaban mulleres e nenos (a partir de 7 ou 8 anos) cun xornal inferior ao dos homes.
 - Non había permisos de maternidade.
 - A maioría de nenos non asistía á escola.

3. Unha nova organización económica e social

A Revolución Industrial orixinou un novo sistema económico, o capitalismo, e unha nova organización social, a sociedade de clases.

- A **sociedade de clases** baséase nas diferenzas económicas das persoas. No século XIX naceron dúas grandes clases sociais:
 - A **burguesía**.
 - Os **obreiros**.
- O **capitalismo** é o novo sistema económico baseado na obtención de beneficios a partir do capital investido.

A burguesía do século XIX tiña diñeiro (**capital**) e investíao na creación de negocios que lle proporcionaban **beneficios**.

Co capitalismo apareceron:

 - Os **bancos**.
 - As **accións**.
 - A **Bolsa de valores**.
- A sociedade industrial xerou novas **desigualdades sociais** baseadas na riqueza da burguesía e na pobreza da clase obreira. Para mellorar a situación destes últimos xurdiron:
 - Os **sindicatos**: organizacións obreiras que reclamaban mellores condicións de traballo para os asalariados.
 - Os **partidos socialistas**: partidos políticos que criticaban o capitalismo e defendían un sistema baseado na igualdade social.

4. Vivo... Nunha cidade industrial

- As cidades do século XIX convertéronse no centro económico da nova era industrial e creceron en extensión e en número de habitantes. Nas cidades industriais había:
 - Fábricas.
 - Comercio.
 - Bancos.
 - Transportes.
- Na maioría de cidades industriais demubáronse as antigas murallas e construíronse **novos barrios** diferenciados por clases sociais, os burgueses (ensanche) e os obreiros (barrio antigo ou aforas). Tamén se crearon **novos medios de transporte** e novas formas de entretemento (teatros, cafés...).

5. A industrialización española

- A industrialización española produciuse de forma **lenta** e con **atraso** respecto a Europa. Isto debeuse a que a terra estaba nas mans de grandes propietarios que investían pouco na mellora e na mecanización do campo.

Só no **País Vasco** (industria siderúrxica) e en **Cataluña** (industria textil) se iniciou un proceso de industrialización.

- A **poboación** española do século XIX **amentou** (de 11,5 a 18,5 millóns de persoas) aínda que foi un incremento menor ao resto de Europa. Tamén houbo un **éxodo campesiño** cara ás cidades que medraron respecto ao século anterior.
- A sociedade tradicional persistiu en España. A **nobreza** continuou tendo moito poder xa que era propietaria de grandes latifundios e acumulaba as maiores fortunas.
Ascenderon a **burguesía agraria** e a **burguesía industrial**.
A maioría da poboación era **campesiña** e os **obreiros industriais** eran escasos excepto no País Vasco e Cataluña.

Zoom Patrimonio... A arquitectura industrial. A fotografía e o cine

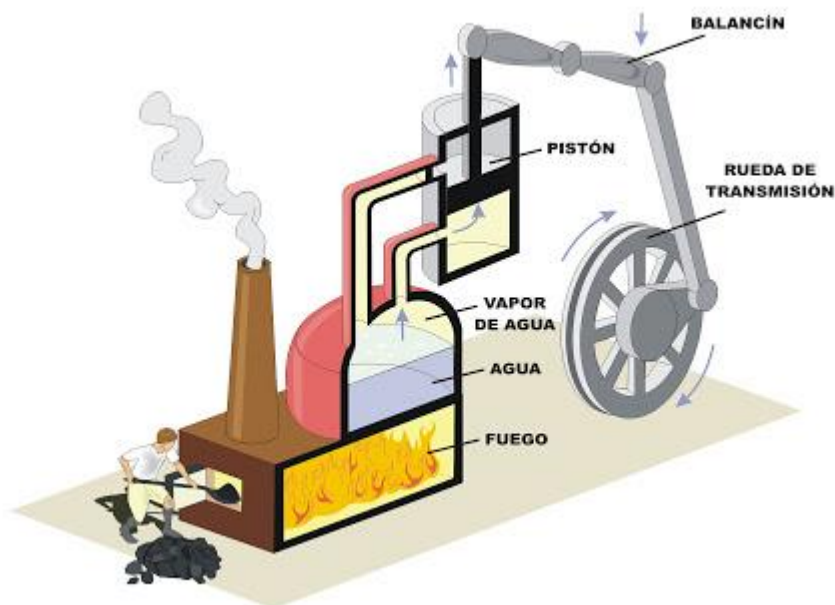
- Os edificios do século XIX, grazas á utilización do **ferro**, o **aceiro** e o **vidro**, eran elevados, lixeiros, espazosos e luminosos. Na creación destas construcións traballaban arquitectos e **enxeñeiros**.
- A comezos do século XIX naceu a **fotografía**. Difundiuse axiña entre amplas capas da poboación xa que permitía representar as persoas e as cousas de xeito doado e rápido.
O **cinematógrafo** permitiu proxectar imaxes en movemento. En 1895 os irmáns Lumière realizaron a primeira proxección.
O cine converteuse nunha nova arte e nunha nova industria.

1. A revolución agrícola e industrial

VOCABULARIO

rotación de cultivos	fertilizante	máquina de vapor
industrialización	aumento da poboación	

- Substancia que contén nutrientes para as plantas
- Crecemento do número de habitantes dun lugar
- Máquina que transforma a enerxía do vapor da auga en enerxía mecánica, mediante este proceso:
 1. Quéimase carbón para quentar a auga dunha caldeira.
 2. O vapor que se produce cando a auga se evapora sae a presión (pensa no que ocorre coas olas exprés da cociña).
 3. A presión do vapor de auga empuxa un pistón e este fai mover as rodas dunha locomotora, os mecanismos dunha máquina, dun barco...

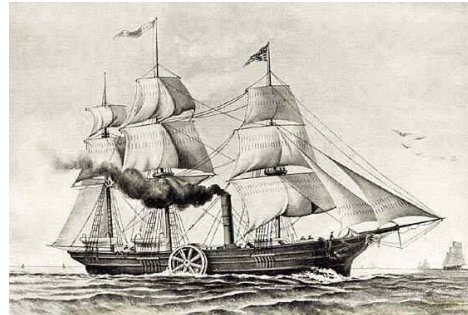

- Técnica de cultivo que consiste en alternar o cultivo de diferentes plantas, nun mesmo lugar, durante distintos ciclos, aproveitando así mellor a terra e evitando que esta se debilite
- Proceso no que os países pasan dunha economía baseada na agricultura (onde a xente traballa sobre todo no campo) a outra baseada na industria (onde a xente traballa sobre todo nas fábricas)

Aprendiz de historiador@ A revolución dos transportes

Locomotora de vapor

Barco de vapor

2. Como era... O traballo nas fábricas

VOCABULARIO

permiso de maternidade	xornada laboral	cobertura por enfermidade ou accidente
condicións de traballo	obreiros industriais	salario / xornal

- Formas de traballar, algunhas veces sen seguridade para os traballadores, ou que prexudican a súa saúde
- Traballadores e traballadoras das fábricas
- Paga que se dá por realizar un traballo
- Baixa laboral (autorización para non ir ao traballo) que se dá cando alguén ten un fillo/a
- Número de horas que se traballan cada día
- Seguro polo que a empresa (fábrica, industria...) ten que pagar todos os gastos médicos dun obreiro cando este ten un accidente traballando ou cae enfermo

3. Unha nova organización económica e social

VOCABULARIO

burguesía	capital	capitalismo	sociedade de clases	sindicatos
banco	Bolsa de valores	beneficios	accións	

- Sistema social no que as persoas pertencen a unha clase ou outra (clase alta, media ou baixa) pola súa posición económica (segundo sexan máis ou menos ricos)
- Clase social formada polos que teñen propiedades, os que teñen diñeiro e os donos das fábricas
- Sistema económico que consiste en que unhas poucas persoas (a burguesía) son os donos das fábricas e moitas persoas (os obreiros) traballan nelas a cambio dun salario
- Ganancias que se producen nunha industria (o diñeiro que se gaña, por exemplo, coa venda dos seus produtos)
- Diñeiro, por exemplo o que se usa para crear unha industria
- Empresa que se dedica, entre outras cousas, a prestar diñeiro a cambio de intereses (devolver máis diñeiro do prestado)
- Participacións nos gastos e beneficios dunha empresa
- Mercado onde se poden comprar ou vender as accións dalgunhas empresas
- Asociacións de traballadores e traballadoras, creados para mellorar as súas condicións laborais

4. Vivo... Nunha cidade industrial

5. A industrialización española

VOCABULARIO

burguesía agraria	nobreza	burguesía industrial	latifundio
industria téxtil	éxodo campesiño	industria siderúrxica	

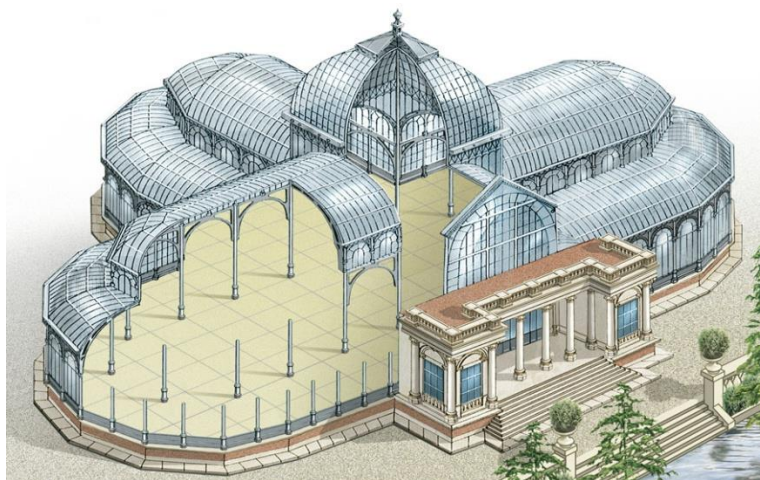
- Industria que se encarga da transformación do ferro en aceiro
.....
- Industria que se encarga da produción de fibras (teas naturais ou sintéticas) e fíos que despois se utilizarán para a confección de roupa, tapicerías ...
.....
- Emigración de moita xente que marcha do campo e vai ás cidades (sobre todo para traballar nas fábricas)
- Extensión grande de terras cun único propietario (que pertencen a unha soa persoa)
- Clase social formada polas persoas que teñen títulos nobiliarios concedidos polo rei (condes, duques...)... Nesta época eran os propietarios dos latifundios
.....
- Campesiños ricos, propietarios de terras
- Proprietarios das fábricas

Zoom Patrimonio... A arquitectura industrial.

A fotografía e o cine

A Torre Eiffel de París (1889)

Pazo de cristal de Madrid (1887)